

19775

Invoering van de structuurregeling voor grote coöperaties en voor grote onderlinge waarborgmaatschappijen

NADER GEWIJZIGD VOORSTEL VAN WET

12 november 1987

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat er reden is in grote coöperaties en in grote onderlinge waarborgmaatschappijen de werknemers bevoegdheden te geven over de samenstelling van de raad van commissarissen en daartoe de instelling en bevoegdheden van die raad nader te regelen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevonden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

- A. 1. De titels 3–8 worden vernummerd tot 4–9.
2. Voor artikel 26 vervalt het opschrift «Afdeling 1 Verenigingen in het algemeen».
3. Het opschrift boven artikel 53 wordt gewijzigd in:

Titel 3

Coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen
Afdeling 1 Algemene bepalingen

B. Artikel 53 wordt vervangen door de beide volgende artikelen:

Artikel 53

1. De coöperatie is een bij notariële akte als coöperatie opgerichte vereniging. Zij moet zich blijkens de statuten ten doel stellen in bepaalde stoffelijke behoeften van haar leden te voorzien krachtens overeenkomsten, anders dan van verzekering, met hen gesloten in het bedrijf dat zij te dien einde te kunnen behoeve uitoefent of doet uitoefenen.

2. De onderlinge waarborgmaatschappij is een bij notariële akte als onderlinge waarborgmaatschappij opgerichte vereniging. Zij moet zich blijkens de statuten ten doel stellen met haar leden verzekeringsovereenkomsten te sluiten of leden en mogelijk anderen in het kader van een wettelijke regeling verzekerd te houden, een en ander in het verzekeringsbedrijf dat zij te dien einde ten behoeve van haar leden uitoefent.

3. De statuten van een coöperatie kunnen haar veroorloven overeenkomsten als die welke zij met haar leden sluit, ook met anderen aan te gaan; hetzelfde geldt voor de statuten van een onderlinge waarborgmaatschappij waarbij iedere verplichting van leden of oud-leden om in de tekorten bij te dragen is uitgesloten.

4. Indien een coöperatie of een onderlinge waarborgmaatschappij de in het vorige lid bedoelde bevoegdheid uitoefent, mag zij dat niet in een zodanige mate doen, dat de overeenkomsten met de leden slechts van ondergeschikte betekenis zijn.

Artikel 53a

De bepalingen van de vorige titel zijn, met uitzondering van de artikelen 26 lid 2 en 44 lid 2, op de coöperatie en de onderlinge waarborgmaatschappij van toepassing, voor zover daarvan in deze titel niet wordt afgeweken.

C. Artikel 54 komt te luiden:

Artikel 54

1. Een coöperatie en een onderlinge waarborgmaatschappij worden opgericht door een meerzijdige rechtshandeling bij notariële akte.

2. De naam van een coöperatie moet het woord «coöperatief» bevatten, die van een onderlinge waarborgmaatschappij het woord «onderling» of «wederkerig». De naam van de rechtspersoon moet aan het slot de letters W.A., B.A. of U.A. overeenkomstig artikel 56 dragen.

3. Voor de toepassing van de artikelen 29 leden 1-4, 43 lid 5 en 50 lid 2 treedt voor inschrijving in het verenigingenregister en nederlegging ten kantore daarvan in de plaats: inschrijving in het handelsregister en nederlegging ten kantore daarvan.

D. 1. In artikel 54a lid 1, aanhef, lid 2, lid 4 en 5, en in de artikelen 55 lid 1 en 56 lid 1 wordt «coöperatieve vereniging» gewijzigd in «coöperatie».

2. In artikel 56 lid 2 wordt «verenigingen» vervangen door: rechtspersonen.

E. Artikel 57 wordt vervangen door de beide volgende artikelen:

Artikel 57

1. Bij de statuten kan worden bepaald dat er een raad van commissarissen zal zijn. De raad bestaat uit een of meer natuurlijke personen.

2. De raad van commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de rechtspersoon en de daarmee verbonden onderneming. Hij staat het bestuur met raad ter zijde. Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van de rechtspersoon en de daarmee verbonden onderneming.

3. Tenzij bij de statuten anders is bepaald, is de raad van commissarissen bevoegd iedere door de algemene vergadering benoemde bestuurder te allen tijde te schorsen. Deze schorsing kan te allen tijde door de algemene vergadering worden opgeheven.

4. Behoudens het bepaalde in artikel 47 vertegenwoordigt de raad van commissarissen de rechtspersoon in andere gevallen van strijdig belang

met een of meer bestuurders dan het sluiten of wijzigen van overeenkomsten zoals deze met alle leden in gelijke omstandigheden worden gesloten. De statuten kunnen van deze bepaling afwijken.

5. De statuten kunnen aanvullende bepalingen omtrent de taak en de bevoegdheden van de raad en van zijn leden bevatten.

6. Tenzij de statuten anders bepalen, kan de algemene vergadering aan de commissarissen als zodanig een bezoldiging toekennen.

7. Tenzij de statuten de commissarissen stemrecht toekennen, hebben zij als zodanig in de algemene vergadering slechts raadgevende stem.

8. Het bestuur verschafft de raad van commissarissen tijdig de voor de uitoefening van diens taak noodzakelijke gegevens.

Artikel 57a

1. Op de benoeming van commissarissen die niet reeds bij de akte van oprichting zijn aangewezen, is artikel 37 van overeenkomstige toepassing, tenzij zij overeenkomstig artikel 63f geschiedt.

2. Bij een aanbeveling of voordracht tot benoeming van een commissaris worden van de kandidaat medegedeeld zijn leeftijd, zijn beroep en de betrekkingen die hij bekleedt of die hij heeft bekleed voor zover die van belang zijn in verband met de vervulling van de taak van een commissaris. Tevens wordt vermeld aan welke rechtspersonen hij reeds als commissaris is verbonden; indien zich daaronder rechtspersonen bevinden, die tot een zelfde groep behoren, kan met de aanduiding van de groep worden volstaan. De aanbeveling en de voordracht worden met redenen omkleed.

3. Degene die de leeftijd van 72 jaren heeft bereikt, kan niet tot commissaris worden benoemd. Een commissaris treedt uiterlijk af op de dag waarop de jaarlijkse algemene vergadering wordt gehouden in het boekjaar waarin hij de leeftijd van 72 jaren bereikt. Bij de statuten kan de leeftijdsgrens lager worden gesteld.

F. In artikel 58 lid 1, eerste zin, wordt «die aan de algemene vergadering ter vaststelling wordt voorgelegd» gewijzigd in:

die het ter vaststelling voorlegt aan een algemene vergadering die het uiterlijk een maand na afloop van de termijn doet houden.

G. In artikel 59 wordt

- a. in lid 1 «Coöperatieve verenigingen» vervangen door «Coöperaties»,
- b. in lid 1 «verenigingsbesluit» vervangen door «besluit»,
- c. in lid 2 «vereniging» vervangen door «rechtspersoon».

H. In de artikelen 60 en 61, aanhef, wordt «coöperatieve vereniging» vervangen door «coöperatie». In de artikelen 60 en 61, onderdelen a, b en c, wordt «vereniging» vervangen door «coöperatie».

I. 1. In artikel 62, onderdelen a en b, wordt «vereniging» gewijzigd in: waarborgmaatschappij. In de tweede zin van onderdeel a wordt «overeenkomsten met derden als verzekeringnemers mag sluiten» vervangen door «verzekeringnemers die geen lid zijn mag verzekeren» en vervalt «in de verzekeringsovereenkomst».

2. In artikel 63, leden 1 en 2, wordt «coöperatieve vereniging» vervangen door: coöperatie.

J. Na artikel 63 wordt aan titel 3 toegevoegd:

Afdeling 2 De raad van commissarissen bij de grote coöperatie en bij de grote onderlinge waarborgmaatschappij.

Artikel 63a

- In deze afdeling wordt onder een afhankelijke maatschappij verstaan:
- a. een rechtspersoon waaraan de coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij of een of meer afhankelijke maatschappijen alleen of samen voor eigen rekening ten minste de helft van het geplaatste kapitaal verschaffen.
  - b. een vennootschap waarvan een onderneming in het handelsregister is ingeschreven en waarvoor de coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij als vennote jegens derden volledig aansprakelijk is voor alle schulden.

Artikel 63b

1. Een coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij moet, indien lid 2 op haar van toepassing is, binnen twee maanden na de vaststelling van haar jaarrekening door de algemene vergadering, aan het handelsregister opgeven dat zij voldoet aan de in lid 2 gestelde voorwaarden. Totdat artikel 63c lid 3 toepassing heeft gevonden, vermeldt het bestuur in elk volgend jaarverslag wanneer de opgave is gedaan; wordt de opgave doorgehaald, dan wordt daarvan melding is gemaakt in het eerste jaarverslag dat na de doorhaling wordt uitgebracht.

2. De verplichting tot opgave geldt, indien:
- a. het eigen vermogen volgens de balans met toelichting ten minste een bij koninklijk besluit vastgesteld grensbedrag belooft,
  - b. de rechtspersoon of een afhankelijke maatschappij krachtens wettelijke verplichting een ondernemingsraad heeft ingesteld, en
  - c. bij de rechtspersoon en haar afhankelijke maatschappijen te zamen in de regel ten minste honderd werknemers in Nederland werkzaam zijn.

3. Het in onderdeel a van lid 2 genoemde grensbedrag wordt ten hoogste eenmaal in de twee jaren verhoogd of verlaagd, evenredig aan de ontwikkeling van een bij algemene maatregel van bestuur, de Sociaal-Economische Raad gehoord, aan te wijzen prijsindexcijfer sedert een bij die maatregel te bepalen datum; het wordt daarbij afgerond op het naaste veelvoud van twee en een half miljoen gulden. Het bedrag wordt niet opnieuw vastgesteld zo lang als het onafgeronde bedrag minder dan twee miljoen gulden afwijkt van het laatst vastgestelde bedrag.

4. Onder het eigen vermogen wordt in onderdeel a van lid 2 begrepen de gezamenlijke verrichte en nog te verrichten inbreng van vennoten bij wijze van geldschieting in afhankelijke maatschappijen die commanditaire vennootschap zijn, voor zover dit niet tot dubbeltelling leidt.

Artikel 63c

1. De artikelen 63f tot en met 63j zijn van toepassing op een rechtspersoon waaromtrent een in artikel 63b bedoelde opgave gedurende drie jaren onafgebroken is ingeschreven. Deze termijn wordt geacht niet te zijn onderbroken, indien een doorhaling van de opgave, welke tijdens die termijn ten onrechte heeft plaatsgevonden, ongedaan is gemaakt.

2. De doorhaling van de inschrijving op de grond dat de rechtspersoon niet meer voldoet aan de voorwaarden van artikel 63b lid 2 doet de toepasselijkheid van de artikelen 63f tot en met 63j slechts eindigen, indien na de doorhaling drie jaren zijn verstreken waarin de rechtspersoon niet opnieuw tot de opgave verplicht is geweest.

3. De coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij brengt haar statuten in overeenstemming met de artikelen 63f tot en met 63j welke voor haar gelden, uiterlijk met ingang van de dag waarop die artikelen krachtens lid 1 op haar van toepassing worden.

Artikel 63d

1. De artikelen 63f tot en met 63j gelden niet voor een rechtspersoon wier werkzaamheid zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend beperkt tot het beheer en de financiering van afhankelijke maatschappijen en van haar en hun deelnemingen in andere rechtspersonen, mits de werknemers van de Nederlandse afhankelijke maatschappijen vertegenwoordigd zijn in een ondernemingsraad die de bevoegdheden heeft, bedoeld in de artikelen 158 en 268.

2. Onze Minister van Justitie kan, gehoord de Sociaal-Economische Raad, aan een coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij op haar verzoek ontheffing verlenen van een of meer der artikelen 63f tot en met 63j. De ontheffing kan onder beperkingen worden verleend en daaraan kunnen voorschriften worden verbonden. Zij kan worden gewijzigd en ingetrokken.

Artikel 63e

Een coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij waarvoor artikel 63c niet geldt, kan bij haar statuten de wijze van benoeming en ontslag van commissarissen en de taak en bevoegdheden van de raad van commissarissen regelen overeenkomstig de artikelen 63f tot en met 63j, indien zij of een afhankelijke maatschappij een ondernemingsraad heeft ingesteld waarop de bepalingen van de Wet op de ondernemingsraden van toepassing zijn. De regeling in de statuten verliest haar geding zodra de ondernemingsraad ophoudt te bestaan of op die raad niet langer de bepalingen van de Wet op de ondernemingsraden van toepassing zijn.

Artikel 63f

1. De grote coöperatie en de grote onderlinge waarborgmaatschappij hebben een raad van commissarissen.

2. De commissarissen worden, behoudens het bepaalde in lid 8, op voordracht van de raad van commissarissen benoemd door de algemene vergadering, voorzover de benoeming niet reeds is geschied bij de akte van oprichting of voordat dit artikel op de rechtspersoon van toepassing is geworden.

3. De raad van commissarissen bestaat uit ten minste drie leden. Is het aantal commissarissen minder dan drie, dan bevordert de raad onverwijld maatregelen tot aanvulling van zijn ledental.

4. De algemene vergadering, de ondernemingsraad en het bestuur kunnen aan de raad van commissarissen personen aanbevelen om als commissaris voor te dragen. De raad van commissarissen deelt hun daartoe tijdig mede, wanneer en ten gevolge waarvan in zijn midden een plaats moet worden vervuld.

5. De raad van commissarissen geeft aan de algemene vergadering en de ondernemingsraad kennis van de naam van degene die hij voordraagt, met inachtneming van artikel 57a lid 2.

6. De algemene vergadering benoemt de voorgedragen persoon, tenzij de ondernemingsraad binnen twee maanden na de kennisgeving of de algemene vergadering zelf uiterlijk in de eerste vergadering na die twee maanden tegen de voordracht bezwaar maakt:

a. op grond dat de voorschriften van lid 4, tweede volzin, of lid 5 niet behoorlijk zijn nageleefd;

b. op grond van de verwachting dat de voorgedragen persoon ongeschikt zal zijn voor de vervulling van de taak van de commissaris; of

c. op grond van de verwachting dat de raad van commissarissen bij benoeming overeenkomstig het voornemen niet naar behoren zal zijn samengesteld.

7. Het bezwaar wordt aan de raad van commissarissen onder opgave van redenen medegedeeld.

8. Niettegenstaande het bezwaar van de ondernemingsraad kan de voorgedragen candidaat worden benoemd, indien de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam het bezwaar ongegrond verklaart op verzoek van een daartoe door de raad van commissarissen aangewezen vertegenwoordiger. Op diens verzoek benoemt de ondernemingskamer de voorgedragen candidaat, indien de algemene vergadering bezwaar heeft gemaakt of hem niet in haar daartoe bijeengeroepen vergadering heeft benoemd, tenzij de ondernemingskamer een bezwaar van de algemene vergadering gegrond acht.

9. Verweer kan worden gevoerd door een vertegenwoordiger, daartoe aangewezen door de ledenvergadering of door de ondernemingsraad die het in lid 6 bedoelde bezwaar heeft gemaakt.

10. Tegen de beslissing van de ondernemingskamer staat geen rechtsmiddel open. De ondernemingskamer kan geen veroordeling in de proceskosten uitspreken.

11. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder de ondernemingsraad verstaan de ondernemingsraad van de onderneming van de rechtspersoon of van een afhankelijke maatschappij. Zijn er twee of meer ondernemingsraden, dan zijn deze gelijkelijk bevoegd. Is voor de betrokken onderneming of ondernemingen een centrale ondernemingsraad ingesteld, dan komen de bevoegdheden van de ondernemingsraad volgens dit artikel toe aan de centrale ondernemingsraad. De ondernemingsraad neemt geen besluit als bedoeld in dit artikel dan na er ten minste eenmaal over te hebben overlegd met de rechtspersoon.

Artikel 63g

1. Ontbreken alle commissarissen, dan kunnen de ondernemingsraad en het bestuur personen voor benoeming tot commissaris aanbevelen aan de ledenvergadering. Degene die de algemene vergadering bijeenroept, deelt de ondernemingsraad en het bestuur tijdig mede dat de benoeming van commissarissen onderwerp van behandeling zal zijn.

2. De benoeming is van kracht, tenzij de ondernemingsraad binnen twee maanden na overeenkomstig artikel 63f lid 5 in kennis te zijn gesteld van de naam van de benoemde persoon, overeenkomstig artikel 63f lid 6 bij de rechtspersoon bezwaar maakt. Niettegenstaande dit bezwaar wordt de benoeming van kracht, indien de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam op verzoek van een daartoe door de algemene vergadering aangewezen vertegenwoordiger het bezwaar ongegrond verklaart.

3. De leden van 10 en 11 van artikel 63f zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 63h

1. Commissaris kunnen niet zijn:

- a. personen in dienst van de rechtspersoon;
- b. personen in dienst van een afhankelijke maatschappij;
- c. bestuurders en personen in dienst van een werknemersorganisatie welke pleegt betrokken te zijn bij de vaststelling van de arbeidsvoorwaarden van de onder a en b bedoelde personen.

2. De statuten mogen voor ten hoogste twee derden van het aantal commissarissen bepalen dat zij worden benoemd uit een kring waartoe ten minste de leden van de rechtspersoon behoren.

Artikel 63i

1. Een commissaris treedt uiterlijk af, indien hij na zijn laatste benoeming vier jaren commissaris is geweest. De termijn kan bij de statuten worden

verlengd tot de dag van de eerstvolgende algemene vergadering na afloop van de vier jaren of na de dag waarop dit artikel voor de rechtspersoon is gaan gelden.

2. De ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam kan op verzoek een commissaris ontslaan wegens verwaarlozing van zijn taak, wegens andere gewichtige redenen of wegens ingrijpende wijziging van de omstandigheden op grond waarvan handhaving van de commissaris redelijkerwijs niet van de rechtspersoon kan worden verlangd. Het verzoek kan worden ingediend door een vertegenwoordiger, daartoe aangewezen door de raad van commissarissen, door de algemene vergadering of door de ondernemingsraad. Artikel 63f lid 11 is van overeenkomstige toepassing.

3. Een commissaris kan slechts worden geschorst door de raad van commissarissen. De schorsing vervalt van rechtswege, indien niet binnen een maand na de aanvang der schorsing een verzoek als bedoeld in lid 2 is ingediend bij de ondernemingskamer.

Artikel 63j

1. Aan de goedkeuring van de raad van commissarissen zijn onderworpen de besluiten van het bestuur omtrent:

- a. uitgifte van schuldbrieven ten laste van de rechtspersoon;
- b. uitgifte van schuldbrieven ten laste van een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma waarvan de rechtspersoon volledig aansprakelijke vennoot is;
- c. aanvraag van notering of van intrekking der notering van de schuldbrieven, bedoeld in de onderdelen a en b, in de prijscourant van enige beurs;
- d. het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking van de rechtspersoon of een afhankelijke maatschappij met een andere rechtspersoon of vennootschap dan wel als volledig aansprakelijk vennoot in een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma, indien deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de rechtspersoon;
- e. het nemen van een deelneming ter waarde van ten minste een vierde van het bedrag van het eigen vermogen volgens de balans met toelichting van de rechtspersoon, door deze of een afhankelijke maatschappij in het kapitaal van een vennootschap, alsmede het ingrijpend vergroten of verminderen van zulk een deelneming;
- f. investeringen welke een bedrag vereisen, gelijk aan een vierde van het eigen vermogen volgens de balans met toelichting van de rechtspersoon;
- g. een voorstel tot wijziging der statuten;
- h. een voorstel tot ontbinding van de rechtspersoon;
- i. aangifte van faillissement en aanvraag van surséance van betaling;
- j. beëindiging van de dienstbetrekking van een aanmerkelijk aantal arbeiders van de rechtspersoon of een afhankelijke maatschappij tegelijkertijd of binnen een kort tijdsbestek;
- k. ingrijpende wijziging in de arbeidsomstandigheden van een aanmerkelijk aantal arbeiders van de rechtspersoon of van een afhankelijke maatschappij.

2. Het ontbreken van de goedkeuring van de raad van commissarissen op een besluit als bedoeld in lid 1 tast de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur of bestuurders niet aan.

3. Voor besluiten van de rechtspersoon als bedoeld in de onderdelen d, e, f, j en k van lid 1 is enig besluit vereist van het bestuur.

K. In artikel 3 wordt na «Verenigingen,» ingevoegd: coöperaties, onderlinge waarborgmaatschappijen,

L. In de artikelen 10, lid 1, eerste zin, en 11, lid 1, aanhef, wordt «algemene vergadering van een vereniging, naamloze vennootschap of besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid» vervangen door «algemene vergadering van een rechtspersoon»; in artikel 10, lid 1, wordt daarna een komma ingevoegd.

M. Artikel 20a wordt als volgt gewijzigd: In lid 1 en in lid 2 wordt na «vereniging» ingevoegd: ,coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij.

In lid 7 wordt «niet» vervangen door «slechts» en «coöperatieve vereniging» door «coöperatie». De punt aan het slot van artikel 20a, 7, wordt gewijzigd in een komma; toegevoegd wordt: wanneer de statuten iedere verplichting van de leden of oud-leden daarvan om in een tekort bij te dragen, uitsluiten.

Aan artikel 20a wordt een lid toegevoegd, luidende:

8. Lid 3, met uitzondering van onderdeel c, en de leden 5 en 6 zijn tevens van toepassing op de omzetting van een coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij in een vereniging of omgekeerd.

N. Het tweede lid van artikel 26 komt te luiden:

2. Een vereniging mag geen winst onder haar leden verdelen.

O. In artikel 50a en in artikel 300a wordt «de artikelen 138 en 149» vervangen door: de artikelen 131, 138, 139, 149 en 150.

P. 1. In de artikelen 344, 347, aanhef, 360, 383 lid 1, tweede volzin, en 392 lid 1 onder d wordt «coöperatieve vereniging» gewijzigd in: coöperatie.

2. In artikel 347, onderdeel a, wordt «leden der vereniging» gewijzigd in: leden van de rechtspersoon.

3. In artikel 347 onderdeel c wordt «vereniging» vervangen door «rechtspersoon».

4. In artikel 361 lid 2 wordt «Coöperatieve verenigingen» gewijzigd in «Coöperaties».

Q. Artikel 47 komt te luiden:

Artikel 47

In alle gevallen waarin de vereniging een tegenstrijdig belang heeft met een of meer bestuurders of commissarissen kan de algemene vergadering een of meer personen aanwijzen om de vereniging te vertegenwoordigen.

R. In de artikelen 142 lid 3 en 252 lid 3 wordt in de tweede volzin telkens «vennootschappen» gewijzigd in: «rechtspersonen».

S. De artikelen 153 en 263 worden als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel a van lid 2 van deze artikelen wordt «tien miljoen gulden bedraagt» gewijzigd in: een bij koninklijk besluit vastgesteld grensbedrag beloopt.

b. Onderdeel a van lid 3 komt te luiden:

a. een vennootschap die afhankelijke maatschappij is van een rechtspersoon waarop de artikelen 63f tot en met 63j, de artikelen 158 tot en met 161 en 164 of de artikelen 268 tot en met 271 en 274 van toepassing zijn,

c. Onderdeel d van lid 3 komt te luiden:

d. een vennootschap waarin voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal volgens een onderlinge regeling tot samenwerking wordt deelgenomen door twee of meer rechtspersonen waarop de artikelen 63f tot en met 63j, de artikelen 158 tot en met 161 en 164 of de artikelen 268 tot en met 271 en 274 van toepassing zijn of die afhankelijke maatschappij zijn van zulk een rechtspersoon.

d. Lid 4 van de artikelen 153 en 263 komt te luiden:

4. Het in onderdeel a van lid 2 genoemde grensbedrag wordt ten hoogste eenmaal in de twee jaren verhoogd of verlaagd, evenredig aan de ontwikkeling van een bij algemene maatregel van bestuur, de Sociaal-Economische Raad gehoord, aan te wijzen prijsindexcijfer sedert een bij die maatregel te bepalen datum; het wordt daarbij afgerond op het naaste veelvoud van twee en een half miljoen gulden. Het bedrag wordt niet opnieuw vastgesteld zo lang als het onafgeronde bedrag minder dan twee miljoen gulden afwijkt van het laatst vastgestelde bedrag.

T. Van de artikelen 155 en 265 komt onderdeel c van lid 1 te luiden:

c. volgens een onderlinge regeling tot samenwerking door een of meer van zulke rechtspersonen en een of meer rechtspersonen waarvoor artikel 153 lid 3 onder a of artikel 263 lid 3 onder a geldt of waarop de artikelen 63f tot en met 63j, de artikelen 158 tot en met 161 en 164 of de artikelen 268 tot en met 271 en 274 van toepassing zijn.

U. In de artikelen 158 lid 13 en 268 lid 13 wordt in de eerste zin «, dan wel, indien deze ontbreekt, de ondernemingsraad» vervangen door: of.

V. In de artikelen 161 lid 1 en 271 lid 1 worden de beide eerste zinnen vervangen door «Een commissaris treedt uiterlijk af, indien hij na zijn laatste benoeming vier jaren commissaris is geweest.» Voor de punt wordt aan de laatste zin van dat lid toegevoegd: «of na de dag waarop dit artikel voor de rechtspersoon is gaan gelden».

W. In artikel 308 wordt na «vereniging» ingevoegd: de coöperatie, de onderlinge waarborgmaatschappij,.

X. In de artikelen 310, lid 4, eerste zin, en 333 lid 3 wordt na «vereniging» ingevoegd: , coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij.

In artikel 333 lid 2 wordt na «vennootschappen» ingevoegd: en de verkrijgende vennootschap geen aandelen toekent ingevolge de akte van fusie.

Y. In artikel 310, lid 4, tweede zin, en in artikel 333 lid 1 wordt na «vereniging» ingevoegd: , coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij.

Z. In artikel 319, lid 2, wordt «pandrecht op» gewijzigd in: pandrecht of.

AA. Voor de punt aan het slot van artikel 334, lid 2, wordt ingevoegd: en hiertoe, voor zover de statuten niet anders bepalen, heeft besloten overeenkomstig de regels omtrent uitgifte van aandelen.

BB. In artikel 334, lid 3, wordt «,323 lid 7 en 330;» gewijzigd in: 323, lid 7;

ARTIKEL II

In artikel 324, eerste lid, onderdeel a ten vijfde, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt «een vennootschap en een coöperatieve vereniging» gewijzigd in: een rechtspersoon.

ARTIKEL III

Het Wetboek van Strafrecht wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 194 wordt «naamloze vennootschap, besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, vereniging of stichting» vervangen door: rechtspersoon.

B. In het eerste en tweede lid van artikel 335 wordt «vereniging, stichting» gewijzigd in: rechtspersoon.

C. In artikel 336 wordt «vennootschap, vereniging of stichting» gewijzigd in: rechtspersoon of vennootschap.

D. In artikel 342, aanhef, wordt «naamloze vennootschap, besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, vereniging of stichting» vervangen door: «rechtspersoon»; in de onderdelen ten eerste en ten tweede wordt «vennootschap, vereniging of stichting» veranderd in: rechtspersoon.

E. In artikel 343, aanhef, wordt «naamloze vennootschap, besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, vereniging of stichting,» vervangen door «rechtspersoon» en wordt «vennootschap, vereniging of stichting» gewijzigd in: rechtspersoon.

F. In artikel 345, tweede lid, wordt «vennootschap, vereniging of stichting» gewijzigd in: rechtspersoon.

G. In artikel 347 wordt «naamloze vennootschap, besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, vereniging of stichting» vervangen door «rechtspersoon» en wordt «vennootschap, vereniging of stichting» gewijzigd in: rechtspersoon.

H. In artikel 442, ten tweede, wordt «naamloze vennootschap, besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, vereniging of stichting» vervangen door: rechtspersoon.

ARTIKEL IV

De Faillissementswet wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 106 wordt «een naamloze vennootschap, een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, een vereniging of een stichting» vervangen door: een rechtspersoon.

B. In artikel 117 wordt «een naamloze vennootschap, een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, een vereniging of een stichting» vervangen door: een rechtspersoon.

ARTIKEL V

De Handelsregisterwet (Stb. 1984, 353) wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 1, zevende lid, wordt «coöperatieve verenigingen» gewijzigd in: coöperaties.

B. De tekst van artikel 8a komt te luiden:

Een rechtspersoon waarvan de statuten beantwoorden aan de artikelen 63f tot en met 63j, de artikelen 158 tot en met 161 en 164 of de artikelen 268 tot en met 271 en 274 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, doet hiervan opgaaf ter inschrijving ten kantore van het handelsregister van de plaats van zijn statutaire zetel.

C. In artikel 9 wordt in lid 1 «coöperatieve vereniging» vervangen door «coöperatie» en «der vereniging» door: «van de rechtspersoon». In lid 2 wordt «vereniging» vervangen door «rechtspersoon» en «haar statuten» door: zijn statuten.

D. In artikel 9a lid 2 en lid 3 wordt «coöperatieve vereniging» gewijzigd in: coöperatie.

E. In artikel 10 lid 1 vervalt «niet zijnde een coöperatieve vereniging of een onderlinge waarborgmaatschappij,».

F. In artikel 28a lid 1 wordt «vennootschap» gewijzigd in «rechtspersoon» en «artikel 153 of artikel 263 van Boek 2 (Rechtspersonen)» in: of een der artikelen 63 b, 153 en 263 van boek 2.

G. In artikel 28a lid 2, eerste volzin, wordt «vennootschap» gewijzigd in «rechtspersoon». De tweede volzin wordt vervangen door: De doorhaling geschiedt op verzoek van de rechtspersoon. Doorhaling van de inschrijving

op grond van artikel 63b, 153 of 263 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek kan eveneens geschieden op verzoek van een vertegenwoordiger, daartoe aangewezen door de algemene vergadering of door een commissie van aandeelhouders als bedoeld in artikel 158 of 268 van dat boek.

H. In artikel 28a lid 4, wordt «artikel 160, onder c, of artikel 270, onder c, van Boek 2 (Rechtspersonen)» vervangen door: artikel 63h, 160 of 270 van boek 2.

I. In artikel 28a lid 6 wordt «vennootschap» gewijzigd in: rechtspersoon.

J. In de eerste zin van artikel 29a wordt «vennootschappen» gewijzigd in «rechtspersonen» en wordt «artikel 153 of artikel 263 van Boek 2 (Rechtspersonen)» vervangen door: «artikel 63b, 153 of 263 van boek 2». In de tweede zin van dit artikel wordt «vennootschap» gewijzigd in «rechtspersoon».

ARTIKEL VI

In artikel 4, eerste lid, van de Handelsnaamwet (Stb. 1921, 842) wordt «een coöperatieve of andere vereniging» gewijzigd in: een coöperatie, een vereniging.

ARTIKEL VII

In artikel 1, eerste lid onderdeel c, van de Wet toezicht kredietwezen (Stb. 1978, 255) wordt «coöperatieve vereniging» veranderd in: coöperatie.

ARTIKEL VIII

Van artikel 9c van de Wet economische mededinging (Stb. 1985, 413) komen de onderdelen b en c te luiden:

b. een mededingingsregeling, welke is opgenomen in of vastgesteld op grond van de statuten van een vereniging of stichting;

c. een mededingingsregeling, welke is opgenomen in of vastgesteld op grond van de statuten van een coöperatie, tenzij de regeling van de mededinging uitsluitend ertoe strekt, dat leden gehouden zijn zaken of diensten slechts aan of door bemiddeling van de coöperatie te leveren, dan wel van of door bemiddeling van de coöperatie te betrekken.

ARTIKEL IX

In artikel 228, eerste lid onder a, van de gemeentewet (Stb. 1851, 85) wordt «en coöperatieve of andere verenigingen» gewijzigd in: verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen;

ARTIKEL X

De Woningwet (Stb. 1964, 222) wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 59, eerste lid, vervallen de zinsnede «niet zijnde coöperatieve verenigingen» en de komma's daarvoor en daarna.

B. In artikel 63, tweede lid onder b, wordt telkens «coöperatieve vereniging» gewijzigd in: coöperatie.

ARTIKEL XI

Artikel 94 van de Arbeidswet 1919 (Stb. 624) wordt als volgt gewijzigd:

A. In het eerste lid wordt «coöperatieve vereniging» gewijzigd in: coöperatie.

B. In de eerste volzin van het tweede lid vervalt «of de bestuurders der vereniging» en «of één der leden van die vereniging»; in de tweede volzin vervalt «of één der leden» en in de derde volzin «of leden».

ARTIKEL XII

In artikel 27, eerste lid van de Stuwadoorswet (Stb. 1914, 486), wordt zowel «coöperatieve vereniging» als «vereniging» gewijzigd in: coöperatie.

ARTIKEL XIII

In artikel 31a, tweede lid, van de Wet op de ondernemingsraden (Stb. 1979, 449) wordt «coöperatieve vereniging» gewijzigd in: coöperatie.

ARTIKEL XIV

In de artikelen 11, eerste lid onder b, en 13, vijfde lid onder b, van de Wet Bezitsvormingsfonds (Stb. 1971, 418) wordt «coöperatieve vereniging» telkens gewijzigd in: coöperatie.

ARTIKEL XV

De Successiewet 1956 (Stb. 1984, 546) wordt als volgt gewijzigd.

A. In artikel 24, derde lid, wordt na «verenigingen» toegevoegd: of coöperaties.

B. In artikel 33, tweede lid wordt na «verenigingen» toegevoegd: of coöperaties.

ARTIKEL XVI

De Ziekenfondswet, Stb. 1986, 347, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel a van artikel 34, lid 4, komt te luiden:

a. een andere rechtsvorm heeft dan van stichting of onderlinge waarborgmaatschappij;

2. Artikel 34a vervalt.

ARTIKEL XVII

De Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Stb. 469) wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 2, eerste lid, komen onderdeel b en onderdeel c te luiden:

b. coöperaties en verenigingen op coöperatieve grondslag;

c. onderlinge waarborgmaatschappijen en verenigingen welke op onderlinge grondslag als verzekeraar of kredietinstelling optreden.

B. In artikel 9, eerste lid, onderdeel h, wordt «coöperatieve vereniging» gewijzigd in «coöperatie of van een vereniging op coöperatieve grondslag»; in de eerste en tweede volzin van het tweede lid wordt «vereniging» gewijzigd in: coöperatie of de vereniging op coöperatieve grondslag.

C. In artikel 10, onderdeel c, wordt «coöperatieve vereniging» gewijzigd in: «coöperatie of van een vereniging op coöperatieve grondslag» en wordt «waarborgfonds» gewijzigd in: «onderlinge waarborgmaatschappij of in een vereniging welke op onderlinge grondslag als verzekeraar of kredietinstelling optreedt».

D. In artikel 13, eerste lid, wordt «coöperatieve vereniging» gewijzigd in: «coöperatie of van een vereniging op coöperatieve grondslag». In het derde lid wordt «lidmaatschap van een vereniging» vervangen door:

«lidmaatschap van een coöperatie of van een vereniging op coöperatieve grondslag». In de eerste volzin van het vijfde lid wordt «de vereniging» vervangen door: de coöperatie of de vereniging op coöperatieve grondslag.

E. Indien het bij koninklijke boodschap van 16 mei 1986 ingediende voorstel van wet tot uitbreiding van de regeling van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting tot coöperatieve verenigingen en onderlinge verzekeringsmaatschappijen die alle aandelen bezitten van een naamloze of besloten vennootschap tot wet wordt verheven, wordt in artikel 15, eerste lid, in de derde volzin «een coöperatieve vereniging» vervangen door: «een coöperatie» en wordt «die vereniging» vervangen door: die coöperatie. In de vijfde volzin van het eerste lid wordt «coöperatieve vereniging – daaronder niet begrepen een andere vereniging op coöperatieve grondslag – of onderlinge verzekeringsmaatschappij» gewijzigd in: coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij.

ARTIKEL XVIII

De Wet op belastingen van rechtsverkeer (Stb. 1970, 611) wordt als volgt gewijzigd.

A. In artikel 4 wordt in het eerste lid, onderdeel b, na «verenigingen» toegevoegd «of coöperaties» en wordt in het tweede lid «en verenigingen» vervangen door «, verenigingen en coöperaties».

B. In artikel 15, eerste lid, wordt in onderdeel e en in onderdeel f «een vennootschap of vereniging» telkens vervangen door: een vennootschap, vereniging, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij.

ARTIKEL XIX

In artikel 53, eerste lid, van de Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek (Stb. 1976, 396) wordt na «vereniging,» ingevoegd: een onderlinge waarborgmaatschappij.

ARTIKEL XX

In artikel 1 onder 4 van de Wet op de economische delicten wordt bij de vermelding van boek 2 (Rechtspersonen) van het Burgerlijk Wetboek «coöperatieve verenigingen» gewijzigd in «coöperaties» en na «61 onder b en d», ingevoegd:; 63b.

ARTIKEL XXI

Indien wetsvoorstel 19910 tot nadere wijziging van de Ziektewet, de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, de Werkloosheidswet en de Wet op de loonbelasting 1964 (verzekeringsplicht van bestuurders van coöperatieve verenigingen met werknemerszelfbestuur) kracht van wet verkrijgt of heeft verkregen wordt «vereniging» telkens vervangen door «coöperatie» en vervalt het woord «coöperatieve» overal in de volgende bepalingen:

a. van de Ziektewet (Stb. 1987, 88) artikel 4, eerste lid, onder h, vierde en vijfde lid, en artikel 10, onder 1°, onderdeel h;

b. van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (Stb. 1987, 89) artikel 4, eerste lid, onder h, vierde en vijfde lid, en artikel 9, onder 1°, onderdeel h;

c. van de Werkloosheidswet (Stb. 1986, 566) artikel 4 eerste lid, onder h, vierde en vijfde lid, en artikel 10, onder a, onderdeel h; en

d. van de Wet op de loonbelasting 1964 (Stb. 521) artikel 3, eerste lid, onderdeel i, en artikel 7, onder 1°, onderdeel i.

ARTIKEL XXII

1. De coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen waarvoor de verplichting tot opgave ingevolge artikel 63b van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek geldt vanaf het in werking treden van deze wet, moeten de opgave ingevolge dat artikel doen binnen een half jaar nadien.

2. De commissarissen van coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen die bij het in werking treden van deze wet de leeftijd van 72 jaren hebben bereikt, treden af na afloop van de eerste jaarlijkse ledenvergadering na het in werking treden.

3. Als indexcijfer, aangewezen krachtens de algemene maatregel van bestuur op grond van de artikelen 63b lid 3, 153 lid 4 en 263 lid 4 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek geldt, totdat het bij die maatregel wordt vastgesteld, de prijsindex van de bruto investeringen in vaste activa van bedrijven. Als datum sedert welke de ontwikkeling van dit indexcijfer wordt vastgesteld, geldt 1 juli 1971 en als grensbedrag op die dag geldt tien miljoen gulden.

4. In een bij het in werking treden van deze wet bestaande vereniging die geen coöperatieve vereniging of onderlinge waarborgmaatschappij is en die krachtens de statuten een raad van commissarissen heeft ingesteld, is deze raad tot 1 januari 2000 bevoegd bestuurders in hun bediening te schorsen voor zover de statuten niet anders bepalen.

5. Artikel 44 lid 2 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek blijft gelden voor een coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij die bestaat op het tijdstip waarop deze wet in werking treedt, voor zover de statuten niet anders bepalen, tot en met de dag waarop de eerste statutenwijziging notarieel wordt verleden nadat drie maanden zijn verlopen na dat tijdstip, doch uiterlijk tot 1 januari 2000.

ARTIKEL XXIII

Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,